

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון י"ט אדר תשפ"ג | דף היומי בבלי: נזיר מח | דף הכולל: נדרים עה.
דף היומי בהלכה: מסימן קי"ד אמצע סעיף ב' וי"א' עד סעיף ה'.
מוסר: שמירת הלשון - 'תבנה ותכונן' עד 'ועתה נבוא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. חשבון הנפש פ"ג "והתשעה ועשרים שיתבונן" פ"ג "ואלה אחי שלושים פנים"

המשגיח ר' אליהו לופיאן היה מספר שבצעירותו הוא היה ילד מלא מרץ ככל הילדים, וכמו שקורה לכל ילד לפעמים תוך כדי משחק בבית שבר בטעות כלים או הפצי נוי. אימו ששבה והזהירה אותו אף נקטה פעמים מספר בענישה בפועל על חוסר זהירותו

נקודה מתוך פרשת השבוע עם הרב ישראל היימן והפעם: מה למד המשגיח ר' אל"ה לופיאן מהתרנגולת שנכנסה לביתו

השמטת האות היא ביטוי של חיסרון שמצאה התורה בהנהגתם. החיסרון הזה לא מובא בשם אלא בשם התואר שלהם ובתפקידם. כלומר - שהתביעה עליהם לא הייתה אישית אלא כפועל יוצא מתפקידם ומשִׁרְתָם. כנשיאי ישראל היה עליהם לצאת חלוצים לפני העם ולהתנדב לחנוכת המשכן ואע"פ שהחשבון שלהם היה לכאורה מוצדק כיון שהם רצו להשלים אם יהיה חסר מ"מ הייתה כאן תביעה דקה של עצלות.

ברור לכל שאין מדובר כאן על עצלות של אדם הרובץ על כורסתו בחוסר מעש... וודאי שנשיאי ישראל בדור דעה הבינו אל נכון את תפקידם ואת דרגתם ובהבנתם העצומה הם עשו את המוטל עליהם בצורה הראויה ביותר אך בכל זאת מונח כאן תביעה שעניינה הוא שעצלות היא לא בהכרח חוסר מעש אלא חוסר ניצול של מקסימום היכולת. כלומר אם הייתה להם את היכולת ומתוקף תפקידם גם את הכח להיות החלוצים לפני המחנה שמהם יראו וכן יעשו ממילא אם הם לא עשו את זה אע"פ שהייתה להם סיבה לזה מ"מ התביעה עליהם קיימת.

אתם מבינים?! משיב אני לאותם נערים יקרים.

הם היו נשיאים, הם זכו למדרגות עצומות ולהיות חלק משושלת מסירת התורה. אין לנו השגה בקדושת ורוממות הדרגה

הרבה פעמים אני שומע את השאלה הבאה מבחורים בעלי תשובה ומתקרבים שמבקשים באמת לדעת את ה' ושואלים אותה בתמימות.

אם 'כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו' אז למה לעבוד כל כך קשה? הלא ככל שאנחנו עובדים ומתעלים יותר אנו מכניסים את עצמינו לסיכון גדול יותר של היתקלות חזיתית עם יצר הרע חזק ומסוכן יותר?!

כאמור שאלה זו לא באה לנגח. היא באמת מגיעה ממקום טהור ומפחד ה' וגאוונו וחוסר ההבנה במהותם של הדברים. כתשובה לשאלה הזו אני נוהג לומר להם הבנה נפלאה מפרשת השבוע.

בחז"ל מובא שהנשיאים נתבעו על 'עצלותם'. הם חיכו עם תרומת המשכן וציפו להיות אלו שמשלימים את תרומת המשכן במה שיחסר מתרומות בני ישראל. למעשה לא נותר להם מה להשלים כי אם את אבני השוהם והמילואים בלבד אותם הם תרמו כמובן, אמנם בחנוכת המזבח היו הנשיאים הראשונים שבאו להקריב את קורבנותיהם והזדרזו כהשלמה למידת העצלות שהייתה בתרומת המשכן.

כעונש על כך נחסרה אות משמם ובפסוק המתאר את תרומתם נכתבה המילה נשיאם - חסר י'.

לאכזבתו אימו רק הוציאה בקריאות קולניות ובתנועות ידיים נמרצות את התרנגולת אל החצר ונפנתה בהשלמה לתקן את הנוזקים שנגרמו. אליהו הקטן ניסה להבין מדוע את התרנגולת אימו לא מענישה ולא מרימה עליה את הקול.

לימים היה נוהג ר' אליהו לספר שהוא הבין את העניין כמה דקות לאחר מכן כשהוא יצא אל החצר וראה את התרנגולת מתפלשת בעפר ובאשפה. אז הוא הבין שאמנם על תרנגולת אין על מה לכעוס. זוהי דרגתה, לשחק באשפה ולנקר שאריות מצחינות של אוכל. לכן לא מצופה ממנה שום דבר, לכן אין צורך לצעוק עליה או להעניש אותה. בדרגה שלה הדבר היחיד שהיא יכולה להבין זה ניפנוף ידיים שיבריח אותה אל החצר... דרגה זה דבר מחייב. רוממות זה משהו שיש בו חלקים שקשים לביצוע. אבל מי מוכן להחליף את הדרגה שלו בדרגה של תרנגולת?....

הזו ובשכרה בזה ובבא. אבל הדרגה הזו מחייבת מקסימום של עבודה עצמית.

זה לא שווה את המאמץ?...

המשגיח ר' אליהו לופיאן היה מספר שבצעירותו הוא היה ילד מלא מרץ ככל הילדים, וכהרגלם של הילדים הוא שיחק בבית ומחוצה לו, וכמו שקורה לכל ילד לפעמים תוך כדי משחק גם לר' אליהו יצא שבסערת המשחקים נשברו לא אחת כלים או חפצי נוי. אימו ששבה והזהירה אותו אף נקטה פעמים מספר בענישה בפועל על חוסר זהירותו במשחק כדי לחנכו להיות אחראי למעשיו.

ביום מן הימים נכנסה תרנגולת לביתם דרך החלון והיזסה במהירות בין חפצי הבית תוך נפנוף כנפיים נמרץ... כמובן שהיו נזקים... ואליהו הקטן ציפה לראות את אימו מענישה את התרנגולת בחומרה על חוסר זהירותה והנזקים שהיא גרמה.

הנאצים פלשו לאוהל הקדוש, ופקדו על

היהודים לחפור בקבר, כדי לבדוק מה הסתירו שם. לא הועילו הסברים ותחנונים. באין ברירה עשו היהודים כפי שנצטוו ברתת ונפחד איום. ואז נתגלה מחזה שהפיל אימה על הכול

מפני מה נגנו רעיון העתקת ציון הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע לארץ הקודש - לקראת יומא דהילולא שיחול השבוע

פנה החסיד אל עסקנים ובעלי השפעה, וביקש את עזרתם בהגשמת הרעיון הכביר שהחל לקרום עור וגידים.

הדבר נודע לאדמו"ר רבי איציק'ל מפשעווארסק, שהיה מצאצאי הרבי ר' אלימלך, ועל אתר הביע התנגדות נחרצת לעניין. נסע מיודענו אל האדמו"ר, שטח לפניו את העובדות ותיאר את הסכנות האורבות לציון.

הרהר הצדיק רגעים מספר, ואמר: "מוכן אני להסיר את התנגדותי, אך זאת בתנאי ששלושה מגדולי הדור יביעו אף הם את הסכמתם". שלושת הצדיקים אליהם שלח ר' איציק'ל את החסיד, היו: הרה"ק מסאטמער, הגאון מטשעבין, והרבי מגור ה'בית ישראל', זכר צדיקים וקדושים לברכה.

החסיד הבוער לא ידע מנוחה. על אתר קם והחל במסעו. ראשית הגיע לויליאמסבורג שבארצות הברית, למעון הרבי הקדוש רבי יואל מסאטמער זיע"א.

המתין החסיד ניצול המלחמה לתורו, ובהגיע זמנו נכנס אל הרבי ושטח את דבריו. והנה לנגד עיניו קרה לפתע דבר מוזר: עיניו של הרבי נעצמו והוא החל לנמנם.

בלית ברירה יצא האיש מן החדר, בעודו נוהר שלא להקיץ את הרבי ביציאתו. אולם כאשר יצא אותו חסיד מן החדר והבא

הימים ימי השבר שאחר חורבן יהדות אירופה ומלחמת העולם השנייה. אט אט מתבהרת התמונה האיומה ומתבהרת ההבנה הבלתי ניתנת לעיכול. ערים בהן שקקו חיים יהודיים תוססים רם רבבות תושבים יהודים, התרוקנו מיושביהן. קהילות מפוארות נכחדו. אדמו"רים ורבנים קדושים נשרפו באש. בתי עלמין חרבו. ששה מיליוני נשמות צחות, הלכו ונתעלו על קידוש בוראם אוהבם.

היו הניצולים המעטים מנסים לשקם את חייהם יחד עם כל כלל ישראל בכל מקומות מושבותיהם.

אחד הניצולים מגיא המוות וההריגה, עלה לארץ וקבע את מושבו בירושלים. עד מהרה התנער הלה מהיגון העמוק שאפף אותו, ותחתיו התבערה והתלהטה בו הגחלת החסידית כלפני ימי האימים. וביום מן הימים נעשה האיש חרד ודואג עד מאוד מן הסכנה האורבת לבתי העלמין היהודיים בערי אירופה, ובפרט נגעה דאגתו לבים העלמין שבליז'ענסק, שם נמצא ציונו של קודש הקודשים הרבי ר' אלימלך זיע"א.

בהיעדר עין יהודית - חשש החסיד - מי יודע מה עלולים הגויים המקומיים לעולל למקום הנשגב והמקודש.

איש עשייה ובעל מרץ היה החסיד, ועד מהרה גיבש תוכנית, שעיקרה לא פחות מ... העלאת ארונו של הרבי ר' אלימלך לארץ ישראל!

דרדקי' של ה'אמרי אמת' מגור בהיותו ילד. על אף שעבר את שנת המאה לחייו, היה עדיין חד כתער ומלא בשמחת חיים, וכדי לסייעו התגורר עמו נכדו החורג, בחור ושמו מאיר פיינשטיין. יום אחד, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה, נכנס הנכד מאיר פיינשטיין לכולל שבו שהה ר' הירש-דוד, ובפיו ידיעה מרעשה: העיתון דיווח כי הגרמנים פלשו לליז'ענסק הפולנית, ורבים מיהודי המקום התקבצו ליד קברו של רבי אלימלך, לבקש רחמים.

הנאצים ימ"ש הבחינו בנהירה, וסברו שהיהודים מבקשים להטמין חפצים יקרי ערך בבית העלמין. על אתר פלשו לאוהל הקדוש, ופקדו על היהודים לחפור בקבר, כדי לבדוק מה הסתירו שם. לא הועילו הסברים ותחנונים. באין ברירה עשו היהודים כפי שנצטוו ברתת ובפחד איום.

ואז נתגלה מחזה שהפיל אימה על הכול: גופו הקדוש של הרבי ר' אלימלך נתגלה בשלמותו... וזאת על אף שנסתלק יותר ממאה וחמישים שנה קודם לכן. גם הנאצים הרשעים נבהלו מן המחזה, ומיהרו לכסות את הקבר ולהסתלק מן המקום. סיפור זה עורר התרגשות עצומה בקרב כל כלל ישראל ובכללם תלמידי החכמים שבאותו כולל. אחד מהם הזכיר מה שמובא בספרים שצדיקים אחרי פטירתם נישאים לארץ ישראל, כשהוא מוסיף ותוהה כיצד זה נתגלה כי גופו הקדוש של רבי אלימלך שוכן עדיין באדמת פולין.

אחר הצהריים, כששב ר' הירש-דוד לכולל, היתה נהרה שפוכה על פניו. הוא החל לשיר ולרקוד, ולפליאת חבריו סיפר: "בביתי נטלתי באקראי ספר, והיה זה 'אביר הרועים' המכיל את תולדות חייו של הרה"ק רבי אברהם מסוכטשוב זיע"א ה'אבני נזר'. והנה הספר נפתח לי בדיוק במקום שבו סופר - כי פעם ישב ה'אבני נזר' עם תלמידיו בסעודת ל"ג בעומר, ואמר כי אף שיש צדיקים שגופם מועתק לאחר פטירתם לארץ ישראל, שונה מהם גופו הקדוש של רבי אלימלך מליז'ענסק, שנותר בחוץ לארץ מפני טעם שמור וכמוס הידוע ליחידים בלבד".

הרב אדלר סיים לספר את סיפורו באוזני האיש, והשניים הנרגשים הבינו היטב למה התכוון הרבי ה'בית ישראל' בדבריו. עתה היתה בפני החסיד תשובה נחרצת לשלילה, ובכך נגנו לו לעד רעיון העתקת הציון לארץ הקודש.

(מתוך גיליון 'לודמיר', ע"פ ספר 'את אשר חווית', מאת א' מרגלית)

אחריו נכנס, ניעור הרבי משנתו והמשיך בקבלת הקהל כאילו לא אירע דבר.

בראותו זאת ניסה האיש להיכנס שנית. אך גם הפעם נרדם הרבי למשמע שאלתו ושקע בשינה.

הבין החסיד כי הרבי מבקש להימנע מלשוחח עמו בעניין זה. אולם הוא לא התייאש, ועדיין דבק ברעיון העתקת הקבר. חזר החסיד אפוא לארץ הקודש ופנה לביתו של הגאון מטשעבין, רבי דב בעריש וידנפלד.

למשמע הצעתו נחרד הגאון. "היעלה העל הדעת לטלטל את הגוף הקדוש!?", זעק בחרדה. "אומר לך רק את מה שכתוב בתורה: 'מי האיש הירא ורך הלבב, ילך וישוב לביתו'..."

קעת תלה החסיד את תקוותו בכתובת השלישית - מעונו של ה'בית ישראל' מגור.

בחיל וברעדה ניגש החסיד הנמרץ אל ה'בית ישראל' הקדוש. עיניו הקדושות והחורדות של הרבי, הקשיבו לשאלתו, ותיכף ומיד באה תשובתו, כדרכו האופיינית - קצר, שנון, ובמילים בודדות:

"גש אל ר' משה אדלר, האזן לסיפורו ותבין כבר את התשובה". הגאון החסיד רבי משה אדלר, רבה של שכונת 'שיכון הרבנים' בירושלים, היה נצר לשלשלת היוחסים של צדיקי בית לעלוב לדורותיהם, ומלבד את היה מצאצאי הרבי ר' אלימלך. חביב היה רבי משה על ה'בית ישראל', שנהג בו כבוד מופלג ואף הגיע לא פעם לבקרו בביתו.

כשהגיע אליו החסיד עם דברי הרבי, נדרך רבי משה ועל פניו עלתה ארשת של יראת הרוממות.

"סיפור!?", תמה, "מכיר אני סיפורים רבים על הרבי ר' אלימלך, אולם אין בהם משהו שיכול לסייע לך בעניין זה".

שוב אימץ ר' משה את זכרונו, ולא העלה בזכרונו דבר. אך הנה רגע קודם שנפרדו השניים, ניתר הרב ממקומו.

"נזכרתי בסיפור שאירע בעת האחרונה, בימי המלחמה", אמה בנהרה, "מי יודע, אולי לזה התכוון הרבי".

וכך סיפר רבי משה: בעיר העתיקה בירושלים התגורר חסיד גור ישיש, ר' הירש-דוד שמו, זקן מופלג שעוד זכה להיות ה'מלמד

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מורי חמי הרדב"ז היה מבוהל מהבשורה המרה
והחל להתחנן ולבכות לה' יתברך בדמעות שלישי
שירחם עליו. הוא התחנן לבורא עולם ואמר כי
הוא מוכן לעשות ולקבל על עצמו כל דבר שיציל
את חייו. מהשמיים קיבלו את תפילתו וגילו לו...

וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה'
על מצות תוספת שבת וכבוד שבת

יהא מוכן מיד עם תחילת יום השישי".

עם ישראל יוצא ממצרים בשביל הרגע הגדול ביותר
בהיסטוריה - זמן מתן תורה, בו הופכים אנו לבניו של בורא
עולם. הקב"ה נותן לנו את עשרת הדיברות, וכן היתר מצווה
אותנו: "זכור את יום השבת לקדשו". אחת מהפעולות הנוהגות
לכבודה של השבת היא מצוות 'תוספת שבת', שפירושה,
להקדים את השבת בכניסתה (לומר בפה כמה רגעים טרם
השקיעה שמקבל על עצמו את השבת), ולאחר ביציאתה, והיא
מצוה מהתורה לרוב הראשונים.

רבנו 'אור החיים' הקדוש כותב (שמות לא) דברים עצומים
על מצוות תוספת שבת: "שצריך האדם להוסיף מחול על
הקודש... וצריך להכין עצמו בקדושת שבת ויצא כחתן לקראת
כלה ויהיה יושב ומשמר עד שיגיע השבת", ועל כך פירש:
"ושמרו בני ישראל את השבת" - שממתין לשבת טרם זמנה,
"לעשות את השבת", שמוסיף את השבת על יום החול ובכך
עושה מהחול קודש.

אמרו חז"ל (פסחים קיב): "עשה שבתך חול, ואל תצטרך
לבריות". פשט הדברים: אדם החי בצמצום רב ואין לו מהיכן
לקנות מאכלים מיוחדים לכבוד שבת, מוטב לו לעשות את יום
השבת בסעודות ובבגדים כיום חול, ובלבד, שלא יזדקק בשביל
כך לחסדי הבריות. אך אמרו צדיקים, כי ישנו רמז גדול במימרא
זו: "האדם הזוכה להוסיף מחול על הקודש, שמקבל את השבת
קודם הזמן ופורש ממלאכה - 'עשה שבתך חול', שהפוך את
החול לשבת, זוכה להבטחה של 'ואל תצטרך לבריות' - יזכה
לשפע ועשירות ולא יזדקק לעולם לבריות.

ה"בן איש חי" כתב כי העשירות והברכה שיש בחייהם של
עם ישראל מגיע בזכות הקדמה של קבלת השבת.
בספר "סידורו של שבת" כתב: "טוב להקדים לקבל את
השבת, כי משעה שמדליקים נרות של שבת קודש, מסתלקים
ומתבטלים כל כוחות הרע והטומאה מהבית".
השבת היא מתנה מבורא עולם, וכלולות בה כל הברכות
וההשפעות.

(ע"פ גיליון 'טוב לחסות בה')

היה זה בשעות הבוקר המוקדמות של יום שישי. תלמידו
של הגאון הגדול רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, דפק על דלת
רבו על מנת לקבל ייעוץ והכוונה. לתדהמתו, מיד כשנכנס
פנימה אל הבית, התפעל לראות כי שולחן השבת של הרב ערוך
ומוכן. כוס הקידוש מונחת במקומה, המפה מונחת על החלות
וכל הצלחות והסכ"ם עומדים ברוב פאר והדר סמוך לכוסות.
ממש כאילו בעוד כמה רגעים מתחילים פה את סעודת ליל
שבת.

האורח לא יכל לעצור במילים והביא את פליאתו: "רבנו
היקר, כעת השעה רק 8:00 בבוקר, בעוד השבת נכנסת בשעה
19:00 בערב, כמעט בעוד 12 שעות. אם כן, מה העניין ששולחן
השבת יהא מוכן מבעוד יום? האם זו הלכה או הנהגה מיוחדת
על פי הקבלה?".

ענה לו הרב: "את הדבר הגדול הזה למדתי ממורי חמי -
הרדב"ז זצ"ל, רבי דוד בן זימרה, בעל החיבור המפורסם על
תלמוד ירושלמי. בוא ואספר לך: במהלך חייו של חמי הרדב"ז,
נפל הוא למשכב והיה במצב קשה. הרופאים הודיעו למשפחתו
כי הוא חולה במחלה סופנית וכי ימיו ספורים.

הוא היה מבוהל מהבשורה המרה והחל להתחנן ולבכות
לה' יתברך בדמעות שלישי שירחם עליו. הוא התחנן לבורא
עולם ואמר כי הוא מוכן לעשות ולקבל על עצמו כל דבר שיציל
את חייו.

מהשמיים קיבלו את תפילתו וגילו לו - "אם יהא שולחן
השבת שלך ערוך ומוכן לכבוד שבת כבר מיום שישי בבוקר -
הדבר יוכל להציל את חיך". הרדב"ז התעורר מחלומו ובהלה
וביקש מהרבניתי שכבר מהשבת הקרובה, שולחן השבת יהא
ערוך ומוכן מוקדם בבוקר. מאותו שבת עשתה הרבנית, כמצוות
בעלה, ומיד עם אחר הכינה את שולחן השבת בשלמותו".

מסיים רבי יחזקאל אברמסקי: "ובעיני ראיתי תחיית המתים
של ממש. מאותה שבת, חמי הרדב"ז החל להרגיש טוב מיום
ליום, עד שהמחלה נעלמה מגופו - כאילו לא היתה... אז כעת
הינך מבין?", פנה לאורח, "ומאז ועד היום, קיבלתי על עצמי,
שאם כה גדולה מעלת וזכות המכין את השבת מוקדם ועורך
שלחן מבעוד יום, אף אני מקפיד בביתי ששולחן השבת שלי

הטלפון שצלצל באחד מימי השבעה לא רמז דבר. אהרן הרים את השפופרת, מצפה למנחם נוסף שיספר על האבא ז"ל איזה תלמיד חכם היה וכמה אהב לעזור. "הלו", נשמע קול מזכר, מבוגר. "אהרנ'קה? מה קרה השבוע? למה לא הגעת לבקר?"

סיפור מדהים על כוחה של תפילה

העובד התרחק ויוסף פכר את עיניו בידי. נותן לדמעות להשתחרר חזרה.

אמריקה של היום אינה אמריקה של פעם, אולם אווירת הרחוב גם היא אינה כשל פעם. פשתה והרסה כל חלקה טובה. שלושת ילדיו אינם במצב של לומר קדיש אחר פטירת אביהם. אפילו לבקר אותו כמעט ואינם מגיעים, ודאי שלא להקשיב לבקשותיו. נאנח, פתח שוב את התהילים ועד מהרה שקע בו חזרה.

ישנן שיחות שהן בלתי נמנעות, ובכל זאת אף אדם אינו מוכן לחשוב על לקבלן. כזאת הייתה שיחת הטלפון שקיבל אהרן סילבר מבית האבות בו שהה אביו.

עובד בית האבות היה מורגל כנראה בכגון דא, תעיד על כך העובדה כי הוא מסר את ההודעה בצורה המסודרת ביותר. ראשית וידא כי הוא אכן בנו של ישראל צבי סילבר, לאחר מכן הסביר כי אביו אינו חש בטוב.

בביקורו האחרון לפני שלושה ימים היה אבא בסדר גמור, ואהרן שהיה עסוק כעת לא קלט את נימת הדברים. נו, בשביל זה יש רופא צמוד בבית אבות. רק כאשר כחכח העובד בגרונו ואמר כי המצב לא כל כך פשוט, השיג אהרן כי משהו אינו כשורה. "מה שלום אבי? הוא חי?"

העובד כחכח שוב. "מר סילבר... אביך קיבל הבוקר התקף לב, הזעקנו רופא..."

"ו..."

"לצערנו הוא לא החזיק מעמד."

מכאן התנהל הכול במהירות. הצער האינסופי על פטירתו של אבא יצטרך לחכות לאחרי הסיפורים של הלוויה. טלפונים לכל האחים וקרובי המשפחה, התקשרות עם ה'חברא קדישא', החלטות בנוגע למקום השבעה...

האחים ההמומים באו והתקבצו מרחבי ארה"ב אל ניו ג'רזי, אל ההלוויה. אנשים רבים הכירו את ר' ישראל צבי סילבר שהיה מעורה היטב בקהילה, ועשו מאמץ להגיע.

הבנים אמרו קדיש, וקרעו קריעה כל אחד בתורו. הספדים נישאו על ידי רב הקהילה וחברים קרובים, אהרן הבכור דיבר גם הוא שנוקות, וההלוויה יצאה לבית הקברות היהודי.

אחר יום ארוך התיישבו הילדים לשבעה.

קוראינו היקרים רגילים לפגוש באכסניה זו סיפורים מחזקים על כוחה של כל תפילה ותפילה. השבוע בחרנו להביא לפניכם סיפור מיוחד על נס של ממש מחוץ לגדרי הטבע לו זכה יהודי שהתמיד בתפילתו, נס שאירע עמו דווקא לאחר חייו.

הסיפור התפרסם לאחרונה בעלון 'תפילת' שעל ידי קהילת באיאן, ואנו מודים למערכת העלון על נדיבותה לפרסום הדברים גם על במה נכבדה זו:

יד אכפתית הונחה על כתפו של מר גולדמן, "הכול בסדר, אדוני?"

יוסף גולדמן הסב ראשו מספר התהילים שבידו, ידו הגרומה מוחה את עיניו. "כן, כן. הכול בסדר."

הצעיר, מצוות עובדי בית האבות הביט בו. "נראה שמהו מפריע לך?"

חיוך מר פשט על פניו של יוסף. משהו מפריע? ודאי שמהו מפריע לו, אבל בזה לא יוכל הערל הזה להיות לו לעזר.

אבל הצעיר לא ויתר. בית האבות שלהם קנה את שמו כטוב ביותר בניו ג'רזי - לא סתם. והדאגה לכל קשיש וקשיש שהייתה חלק מהמצע שלו וליוותה כל עובד מבית האבות גרמה לו כעת לשאול, "מה בכל זאת? משהו בארוחת הבוקר לא היה בסדר? לא קיבלת את המנה הכשרה?"

"לא. לא. היא מצויין", אמר יוסף. אולי בכל זאת יוכל לשתף את האיש? "זה משהו אחר". הוא השתהה מעט לפני שאמר. "אני הרי לא צעיר", נאנח. "המוות לא מפחיד אותי. אנחנו היהודים יודעים שזהו רק מעבר לעולם האמיתי. אבל..." העובד הביט בו נבוך.

"הילדים שלי... הם ר"ל עזבו את הדרך. אני מאוד רוצה שבהלוויה שלי יהיה מנין, שיאמרו קדיש. שכל המנהגים היהודים יקוימו..."

העובד לא הבין אף חצי מילה אולם על פניו מרח ארשת הזדהות. "זה חשוב הדברים האלו."

"מאוד". יוסף קלט כי האיש אינו מבין דבר. נאנח.

"אז אני מתפלל. מבקש על כך מבורא העולם."

"הואו". הנהן האיש. ואחר כמה רגעים שאל. "חוץ מזה הכול פה בסדר?"

מתוך הדמעות גיחך יוסף בליבו. גוי אדיב שכמותו... מה הוא כבר הבין.

הנפטר היה אדם בודד בשם יוסף גולדמן, חברו לחדר של אביהם, וצוות בית האבות - בטעות שעדיין לא ברור כיצד התרחשה - החליף בין השניים וחשב את אביהם למת. מנהל בית האבות הביט על האחים הנרגשים מוטרד. "כיצד אני מספר עכשיו לבני משפחתו של גולדמן כי אביהם מת לפני חמישה ימים?!"

אהרן התנדב להתקשר. אולם התגובה היממה אותו. התברר כי את ילדי הנפטר לא ממש מעניין מצבו של אביהם. "הוא כל היום מתפלל, קורא תהילים. ומבקש שכאשר יסתלק מהעולם יזכה לטקס קבורה יהודי כדין, דבר כזה אנחנו לא מתכוונים לקיים". "מאוחר מדי", מלמל אהרן. "אביכם כבר זכה למה שרצה. קבורה יהודית. מנין. וכל הנצרך ליהודי כמוהו". תפילתו לא שבה ריקם.

הטלפון שצלצל באחד מימי השבעה לא רמז דבר. אהרן הרים את השפופרת, מצפה למנחם נוסף שיספר על האבא ז"ל איזה תלמיד חכם היה וכמה אהב לעזור. "הלו", נשמע קול מוכר, מבוגר. "אהרנ'קה? מה קרה השבוע? למה לא הגעת לבקר?" החיזורן שפשט על פניו של אהרן הזעיק את שאר אחיו. "מי זה? מה קרה?" בעיניים פעורות הצביע על טלפון. "זה... זה אבא". האח הצעיר יותר הביט בו בפקפוק, אולם אחר שהצמיד את הטלפון לאוזנו נדהם גם הוא. היה זה אביהם שתמה מדוע החסיר אהרן את הביקור השבועי. אחר דקות של הלם ובלבול מיהרו האחים אל בית האבות שם פגשו את אביהם בחדרו, בריא ושלם. אז התבהרה התמונה.

כשאני מתבונן בדרגתם של הבחורים היקרים, מתעורר בי רגש של כבוד כלפיהם. הם שקועים בעמלה של תורה בכל שעות היום בסדרים מלאים ועמוסים של סדרי הישיבה, ועל כל זה הם מוסיפים בשעות-לא-שעות על חשבון זמנם האישי את לימוד ההלכה

שיחות עם רבני מוקדי מבחני 'דרשו' הרב שלום הרשדך

הגרים בצפון וכדומה השוהים בזמן המבחן בירושלים באזור הישיבה. אלו בפנותם למשרדי 'דרשו' לברר על מיקום המוקד בסביבה, עודכנו והוכוונו אלינו, כשאנו כמובן, משתדלים לקרב ולסייע בידי כל אחד לזכות לידיעת ההלכה.

כמנהגנו, בשבוע זה פנינו לשיחה עם האברך היקר הרה"ח שאל שמחה שטיגליץ שליט"א הזוכה לשמש בקודש כרכז מבחני דרשו בישיבת טשעבין בירושלים. בעניין. הרבה החכמת והפנמתי במהלך השיחה, כאן ננסה לתמצת ולהעלות על הדף את הנקודות הנראות כתועלתיות ותכליתיות.

• מהו אכן תפקידך בשעת המבחן?

ישנם אלו החדשים או הלא קבועים, לגבם אני מוודא שהם מסתדרים ומבינים את ההליך הטכני של מילוי המבחן או ההרשמה ל'דרשו' וכדומה. אך לא פחות חשוב מכך, מבקש הרב שטיגליץ להדגיש, אני משקיע הרבה להכיר כל נבחן באופן אישי, לעודד ולומר מילה טובה, דבר החשוב מאוד לכל אחד בכל עת, ובמיוחד בדקות אלו בהן הנבחנים קצת לחוצים או מתוחים לקראת המבחן...

בכלל, מוסיף הרב שטיגליץ בחן המאפיין אותו, מבחינתי חלק עיקרי במלאכת הקודש, הוא שיהיה המקום נעים באווירה רגועה. כך, שכל מי שהגיע ונבחן אצלנו במוקד, ייצא בהרגשה נעימה בטעם של עוד, הרגשה שתגרום לו לרצות לבוא ולהיבחן שוב בחודש הבא.

• יש משהו שמייחד את מקום המבחן שבאחריותך?

ברור, מתלהב הרב שטיגליץ. מדובר כאמור במוקד המבוסס

• איך הכל התחיל?

היה זה לפני כשנה. הקמפיין הגדול וסדרת המעמדים העולמיים מבית 'דרשו' לרגל התחלת המחזור החדש ב'דף היומי בהלכה' גרמו להפנמת חשיבות ונחיצות לימוד וידיעת ההלכה כסדר. ואכן אחר שרבים מבני הישיבה היקרים פנו ובקשו מ'דרשו' לפתוח מוקד בתוככי הישיבה דבר שיהיה להם סיוע ממשי לזכות ולעשות את המבחן כל חודש, זכיתי, בנוסף לעבודתי בישיבה מטעם 'אחינו' שהוא בעצם זרוע החיזוק של 'דרשו' לקבל עליי תפקיד חשוב זה המועיל לחיזוק לימוד וידיעת ההלכה.

• מי קהל היעד של המוקד?

כמובן, בחורי הישיבה היקרים לצד נבחנים חשובים הגרים באזור ונהנים מהמוקד הקרוב באווירת הישיבה הקדושה. מדי חודש אני מתרגש ומתחזק אודות לעובדה שבכל פעם זוכה מוקד המבחנים 'לארח' נבחנים שלא גרים באזור, לפעמים אפילו כאלו

שדברי תורה חביבים עליכם ביותר!

• **מה תרצה לומר לנבחרים החשובים?**

נראה לי שהביטוי ששמעתי הכי הרבה מהנבחרים אצלנו במוקד הוא: "מאז שהצטרפתי למבחני ההלכה בדרשו, אני מצליח הרבה יותר בסדרי הישיבה". יש הרבה איך להסביר ולהרחיב במשפט המתומצת הזה, מסכם הרב שטיגליץ, אך נראה שבאמת, אין צורך. פשוטו כמשמעו. כל מילה מיותרת.

• **מילה אחת לחבריך לעבודת הקודש?**

זכינו בזיכוי הרבים. חברים יקרים, לא לשכוח אף פעם להשחיל מילה. לא אחת מילה כזו לנבחן חדש, ואפילו לנבחן ותיק, מטמיעה אצלו הרגשה שהוא חשוב לנו ואנו מחכים לו. מילה טובה מעניקה דרבון לנבחן להמשיך ואפילו להוסיף בהשקעה לזכות לידיעת הלימוד החודשי. זה בידיים שלנו.

לשליחת תגובות לכותב המאמר,
כתבו ל: a0533185209@gmail.com

על בחורי הישיבה השקועים בעמלה של תורה בכל שעות היום בסדרים מלאים ועמוסים של סדרי הישיבה. כשעל כל זה מוסיפים הם בשעות-לא-שעות על חשבונם האישי במעט הזמן הפנוי שבידם, להוסיף ולזכות לדעת את ההלכה. זוהי נקודת מחשבה הנותנת לי כל פעם רגש של כבוד לכל בחור שניגש להיבחן..

• **תוכל לשתף אותנו בעובדה מעניינת שהתרחשה במקום המבחן?**

כל מבחן הוא סיפור בפני עצמו. אוסיף סיפור קצר ששבה את ליבי לאחרונה. היה אצלנו בחור מארה"ב שנסע הביתה בדיוק בזמן של מבחן, כך שלצערנו פספס מבחן. מיד בחזרתו ניגש וביקש לקבל את המבחן האחרון. הסברתי לו כמובן שלצערנו הוא לא יהיה זכאי לקבל מלגה על מבחן הנעשה שלא בזמן. אך אף על פי כן חזר והתחנן על רצונו להשתתף במבחן ולא מחמת המלגה, כשהוא מסביר לי שהוא לא מעוניין לוותר על התועלת הגדולה שהוא מרגיש בהשתתפות במבחן המסייע לחדד ולסכם את הלימוד החודשי לידיעת ההלכה. אשריכם תלמידי חכמים

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

כיצד קיים הגאון רבי שלמה אייגר מצות כיבוד אב?

נזיר דף מ"ח

לאביו ואמו

הלכה בפניו. בפעמים אחרות כשהייתי בפוזנא היה אבא יוצא מחדרו, ואז הייתי אומר דברי תורה, אבל הפעם ישב אבא כל הזמן בחברת תלמידי החכמים, ולכן לא דיברתי איתם בהלכה. אתה גם טוען שלא רציתי לדרוש בפניהם, אך אני ידעתי שגם אבא ירצה לשמוע אותי, והוא זקן וחלוש ואינו יכול ללכת עד בית הכנסת, לא רציתי להטריח אותו, וידעתי שאם לא ילך, יצטער שלא שמע אותי ולא כיבד אותי בנוכחותו, לכן לא הסכמתי לדרוש".
(אוצר פנינים ועובדות "יערב נא שיחי" ח"ב פרשת קדושים)

הגאון רבי שלמה אייגר הגיע לביקור בבית אביו רבן של ישראל רבי עקיבא אייגר שהתגורר בפוזנא. נכנסו אליו חכמי העיר הגדולה לשמוע דברי תורה ממנו ולהתפלפל איתו, אך הוא לא התפנה לשוחח, הוא דחה אותם בכל מיני תירוצים שונים. כאשר שב רבי שלמה לביתו, הוא קיבל מכתב כאוב מאחיו, בו הוא תמה, מדוע לא הקדיש מעט מזמנו לחכמי פוזנא?
רבי שלמה אייגר השיב לו במכתב, וזה תוכנו: "חשד שווא חשדת בי, אחי יקירי. תלמידי חכמים חביבים עלי כבנים ואני תמיד משתדל לכבדם ולשוחח איתם, אולם הפעם לא אמרתי לפניכם דברי תורה, מכיוון שאבא היה לידי ולא רציתי להורות

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

באיזה יום מומלץ שלא לקיים מנין כותיקין לפני המנין הרגיל?

להפסיק לשנות כבר בתפילת הלחש של מוסף, בגין חזרת הש"ץ של המנין הראשון, ומשום כך מומלץ לבני אשכנז בחו"ל שלא לקיים ביום זה שני מנינים במקום אחד; אולם, יתכן שהמלצה זו נכונה רק לגבי המקומות שבהם נהוג לומר את 'תפילת טל' בחזרת הש"ץ.

[שו"ע קיד, ג, וביה"ל ד"ה לא; וראה בו"מ דרשו, 8]

בתפילת מוסף של היום הראשון של פסח מפסיקים לומר 'משיב הרוח ומוריד הגשם'. למנהג אשכנז בחו"ל אין אומרים בקיץ 'מוריד הטל', ואין מכריזים על השינוי, אלא החזן משנה בחזרת הש"ץ, והציבור משנה בתפילת מנחה. ובמקום בו מתקיים מנין כותיקין ולאחריו מנין נוסף - יתכן שבני המנין השני צריכים

האם בברזיל ובאוסטרליה אומרים 'משיב הרוח ומוריד הגשם'?

ברזיל ואוסטרליה, שבהן זמני הקיץ והחורף הפוכים משל ארץ ישראל - יש אומרים שאם הגשם מזיק להן בזמן בו מתקיים החורף בארץ ישראל, לא יאמרו ומוריד הגשם; ויש אומרים שינהגו תמיד בהתאם לזמני ארץ ישראל.

[שו"ע קיד, ד, משנ"ב כב, וביה"ל ד"ה ואם, וד"ה ואפילו; בו"מ דרשו, 23-24]

מי שאמר בקיץ 'מוריד הגשם' וסיים את הברכה - ישוב לתחילת התפילה, ואף באזור שבו עדיין זקוקים לגשם; אולם, אם מדובר במדינה שלמה שהיתה בה בצורת והיא זקוקה לגשם - יש אומרים שיסיים את תפילתו, וישוב ויתפלל בתורת נדבה; ויש אומרים שיחזור לתחילת התפילה. ובמדינות הדרומיות, כגון

האם אומרים 'משיב הרוח בקיץ, ואיזו סיבה יש להזכיר את הרוח דווקא בחורף'?

ובדיעבד, אם אמר משיב הרוח ומוריד הטל, לכל הדעות אינו צריך לתקן זאת, כיון שהרוח נושבת תמיד - הן בקיץ וכן בחורף, בניגוד לגשם, שבדרך כלל אינו יורד בקיץ, וכשהוא יורד - הריהו מזיק לתבואות האדמה.

[שו"ע קיד, ג, משנ"ב ו, יא, יח רכג, ושעה"צ טז; בו"מ דרשו, 11]

מנהג הספרדים לומר בקיץ 'מוריד הטל', וכן מנהג האשכנזים בארץ ישראל, ויש שנהגו לומר בקיץ 'משיב הרוח ומוריד הטל', אולם מדברי הראשונים והשולחן ערוך נראה שיש לומר מוריד הטל בלבד. והסיבה להזכרת הרוח דווקא בחורף, היא שהרוח מסייעת לייבוש הלחות היתרה של האדמה ממי הגשמים.

* חכמינו ז"ל תיקנו לומר בתפילת שמונה עשרה בחורף 'משיב הרוח ומוריד הגשם', ומקום האמירה הוא בברכת 'מחיה המתים', כיון שהגשם מביא 'חיים' לעולם.
* בתפילת מוסף של 'שמיני עצרת' מתחילים לומר 'משיב הרוח ומוריד הגשם', וחובה להכריז על השינוי לפני התפילה; ויש אומרים שהפיוט 'תפילת גשם' נחשב כהכרזה.
* הנמצא במקום שיש בו צורת 'שתי וערב', או כל ציור ותמונה המשויכים לעבודה זרה, או שעוברים בו אנשים שעל בגדיהם יש צורת 'שתי וערב' - אסור להתפלל שמונה עשרה מולם.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

עד איזה גיל מותר לאם לישון יחד עם בנה?

ובכל מקרה, אסור לאב לישון עם בתו, ולאם לישון עם בנה, בצורה זו, החל מגיל אחת עשרה ומעלה - לבת, ומגיל שתיים עשרה ומעלה - לבן.

[שו"ע עג, א"ר, א"ר ה, משנ"ב יא, וביה"ל ד"ה שנים; וראה שו"ע אה"ע כא, ז, ופ"ת שם כג, ו]

לפי שורת הדין, מותר לשני אנשים, או שתי נשים, לישון יחד תחת כיסוי אחד, ואף כאשר נוגעים הם זה בזה בגופם. ולאב מותר לישון עם בתו, וכן לאם עם בנה, בצורה האמורה, עד זמן מסוים המשתנה מילד לילד ומבן לבת, (ראה במקורות).

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il